

การประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม An Evaluation of the Training Program for Scout Superintendents in Nakhon Phanom Province

จุฬากรณ์ สาระวิณี¹ รศ.อนันต์ ปานศุภวัชร² และ ศิริดา บุรชาติ³

Churakorn Saravitee,¹ Assoc.Prof.Anun Pansuppawat² and Sirida Burachard³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

²กศ.ม. (ชีววิทยา) รองศาสตราจารย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลนคร

³ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม คณะกรรมการดำเนินงานและวิทยากร และผู้บริหารสถานศึกษา และหาแนวทางพัฒนาโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญในจังหวัดนครพนม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 455 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดนครพนม จำนวน 455 คน คณะกรรมการดำเนินงานและวิทยากร จำนวน 5 คน รวมประชากรทั้งหมด 935 คน กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ประกอบด้วยผู้เข้ารับการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ จำนวน 180 คน คณะกรรมการและวิทยากร จำนวน 25 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 75 คน รวมทั้งสิ้น 280 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 3 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 , 0.96 และ 0.95 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า การประเมินความเหมาะสมด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ของโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม ควรปรับปรุงพัฒนาด้านปัจจัยนำเข้า

คำสำคัญ: การประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ

ABSTRACT

The purposes of this study were to evaluate the training program for the scout superintendents in Nakhon Phanom Province in the views of the trainees, organizing committee members, trainers, and school administrators; and to seek appropriate guidelines for developing the training program for the scout superintendents in Nakhon Phanom Province. The population of this study consisted the 455 scout superintendents, 25 organizing committee members and trainers and 455 school administrators included 935 under the training program for the scout superintendents in Nakhon Phanom Province Selected by Multi-stage Random Sampling, the subjects of the study consisted of 180 scout superintendents, 25 organizing committee members and trainers, and 75 school administrators. The instruments used to collect the data were three sets of five-rating scale questionnaires which were constructed by this researcher and had the reliabilities of 0.96, 0.96, and 0.95 respectively. The statistics used to analyze the data were percentages and means. Findings of the study were: The appropriateness of the training

program for the scout superintendents in Nakhon Phanom Province on the aspects of its context, input, process, and output was at the high level. This research suggested guidelines on the input aspect for developing the training program for the scout superintendents in Nakhon Phanom Province.

Keywords: An Evaluation of the Training Program for Scout Superintendents

บทนำ

ทิศทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) กำหนดขึ้นบนพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศทั้งทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่องยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และอัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมไทย จึงให้ความสำคัญลำดับสูงกับการพัฒนาคุณภาพคน

ในการพัฒนาคนให้เป็นคนมีคุณภาพนั้น นอกจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะได้ให้ความสำคัญแล้ว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ยังได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่าเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 6)

นอกจากนี้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่

เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่างๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรมการรักษาดินแดน (กรมวิชาการ. 2545 : 1-2)

การที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติไทยให้มีคุณภาพเป็นพลเมืองที่มีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบและเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมได้นั้น กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญและมีวิธีการต่างๆ ในการปลูกฝังและพัฒนาให้เด็กและเยาวชน เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่จะให้อยู่ในสังคมร่วมกันได้อย่างปกติสุข ตลอดจนเป็นกิจกรรมสากลที่ทั่วโลกยอมรับอีกด้วย การจะปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวตามกระบวนการของลูกเสือนั้น ต้องเริ่มต้นที่นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษา เพราะเยาวชนในวัยนี้จะเป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์สังคม และจรรโลงประเทศชาติในอนาคตต่อไป

ดังนั้น กระบวนการลูกเสือจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาเยาวชน ของชาติให้เป็นคนดี มีความสามารถ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดีของชาติบ้านเมือง และสังคมโลก กระบวนการลูกเสือไทยเป็นพระราชมรดกอันล้ำค่า ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว องค์พระราชบิดาแห่งลูกเสือไทยได้มอบไว้แก่เยาวชนของชาติไทย ซึ่งรัฐบาลไทยทุกยุคทุกสมัยได้ยึดถือเป็นนโยบายสำคัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ซึ่งมีข้าราชการครูที่มีการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในทุกโรงเรียน แต่พบว่าประสบปัญหาในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม และจากการศึกษาปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ของดเนีย แซริม (2542 : 95) พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดนครพนม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน และได้เสนอแนะการแก้ปัญหาโดยให้ครูต้องผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสืออีกครั้ง และสมัย กสิกรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา การบริหารงานกิจการลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ปัญหาที่ต้องดำเนินการแก้ไขเป็นอันดับแรก คือ ปัญหา ด้านการจัดบุคลากร ได้แก่ พัฒนาครูในโรงเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดตั้งระบบหมู่ กองและกลุ่มลูกเสือของ โรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบงาน ส่งเสริมกิจการนักเรียน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนในสังกัดทุกแห่ง โดยมีภารกิจหลักคือ การฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพื่อจะนำไปใช้ในโรงเรียนต่อไป จึงได้ทำการศึกษาและประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับ ลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนมขึ้น เพื่อนำผลการประเมิน โครงการมาปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาโครงการให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม
2. เพื่อหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน กิจกรรมลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 455 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดนครพนม จำนวน 455 คน คณะกรรมการดำเนินงานและวิทยากร จำนวน 25 คน รวมประชากรทั้งหมด 935 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ประกอบด้วยผู้เข้ารับการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ จำนวน 180 คน คณะกรรมการและวิทยากร จำนวน 25 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 75 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 280 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ฉบับ ตามรูปแบบ การประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท ดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับผู้เข้ารับการอบรม สอบถามความเหมาะสมของโครงการฝึกอบรมผู้กำกับ ลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม มีการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีค่าอำนาจการจำแนกอยู่ระหว่าง 0.29–0.90 มีค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

2. แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับคณะกรรมการ ดำเนินงานและวิทยากร สอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสม ของโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัด นครพนม มีการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีค่า อำนาจการจำแนกอยู่ระหว่าง 0.48–0.95 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

3. แบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับผู้บริหารสถาน ศึกษา สอบถามการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการอบรมโครงการ ฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม มีค่า อำนาจการจำแนกอยู่ระหว่าง 0.35–0.73 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองกับ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน ได้แก่ ครูผู้สอน กิจกรรม ลูกเสือสามัญ จำนวน 180 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 75 คน และคณะกรรมการดำเนินงานและวิทยากร จำนวน 25 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับการดำเนินโครงการและระดับ การปฏิบัติงานการประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ สามัญในจังหวัดนครพนม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน แนวทางส่งเสริมและพัฒนาโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม โดยผู้วิจัยนำผลการประเมินโครงการมาพิจารณาว่า ผลการประเมิน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต หากพบว่าด้านใดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ให้หาแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการฝึกอบรม แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ให้ความเห็นชอบ จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ความถี่เพื่อกำหนดวิธีการฝึกอบรมต่อไป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม สรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนมในภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านการประเมินทุกด้าน

1.1 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญในจังหวัดนครพนม ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านการประเมินทุกด้าน

1.1.1 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านการประเมินทุกด้าน

1.1.2 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ด้านกระบวนการ ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านการประเมินทุกด้าน

1.1.3 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ด้านผลผลิต ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านการประเมินทุกด้าน

1.2 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านการประเมินทุกด้าน

1.2.1 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ด้านสภาวะแวดล้อม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

1.2.2 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกด้าน

1.2.3 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ด้านกระบวนการ โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกด้าน

1.2.4 โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ด้านผลผลิต โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกด้าน

1.3 ผลการประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญในจังหวัดนครพนมโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกด้าน

2. แนวทางพัฒนาโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม ควรปรับปรุงในด้านปัจจัยนำเข้า

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยได้อภิปรายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการประเมินโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ มีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งสองเขต

ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีการจัดโครงสร้างในการฝึกอบรมได้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและหลักสูตรอย่างเหมาะสม และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการฝึกอบรมทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัตินั้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมเป็นอย่างดี

ด้านปัจจัยนำเข้านั้น วิทยากรมีคุณลักษณะในการถ่ายทอดที่ดีทั้งทางด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะวิทยากรทุกคนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการสอน กิจกรรมลูกเสือ วิทยากรทุกคนมีวุฒิทางด้านลูกเสือในระดับสูง

ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก มีความเหมาะสมในระดับมาก เพราะอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีจำนวนเพียงพอกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนเอกสารที่ใช้ในการฝึกอบรมมีเนื้อหาครอบคลุม เข้าใจได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียนได้ ด้านสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการจัดสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม ขนาดของห้องฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับจำนวนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ระบบเสียงที่ใช้ในห้องฝึกอบรมเป็นอย่างดี ไม่มีเสียงสอดแทรก ตลอดจนแสงสว่างในห้องฝึกอบรมอยู่ในระดับที่เหมาะสม

ด้านงบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ การจัดซื้ออุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม มีความเหมาะสม ทำให้มีปริมาณวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกเพียงพอ

ด้านกระบวนการ มีการจัดตารางในการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม วิทยากรมีการบูรณาการหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อีกทั้ง ผู้เข้ารับการอบรมได้โอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน

ด้านการประสานงาน คณะกรรมการดำเนินงานมีการประสานงานและมีความพร้อมในการฝึกอบรม มีการจัดหน้าที่และแบ่งหน้าที่ของผู้ที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การดำเนินการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญในจังหวัดนครพนม เป็นไปอย่างราบรื่นและเรียบร้อย

ด้านผลผลิต ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้เข้ารับ

การอบรมมีความพึงพอใจว่าตนเองได้รับความรู้ มีทักษะเพียงพอจากการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้ อีกทั้งผู้เข้ารับการอบรมยังตระหนักถึงความสำคัญในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้การจัดกิจกรรมในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านความพึงพอใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากคณะวิทยากรและกรรมการดำเนินงานโครงการฝึกอบรม มีความเป็นกันเอง เป็นมิตร ให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้เข้ารับการอบรมเป็นอย่างดี จึงทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้สึกพึงพอใจ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมรู้สึกคุ้มค่าในการเข้าฝึกอบรมตามโครงการดังกล่าว

เมื่อพิจารณาารายด้าน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นต่อผลการวิจัยดังนี้

1.1 ด้านสภาวะแวดล้อม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมมีความสอดคล้องกับนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ทั้งสองเขต โดยครูต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านลูกเสือให้แก่ตนเอง ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการอบรมจะได้มีความรู้ มีทักษะต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับดวงตาพลศิริ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมทั้งโดยรวมและเป็นรายข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากวิทยากรที่ทำการฝึกอบรมมีความรู้ เป็นผู้ฝึกอบรมมีวุฒิทางลูกเสือ และผ่านการฝึกอบรมทางด้านลูกเสือมาโดยตรง มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ตลอดจนผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับตลอดจนเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกอบรมไปใช้ในการสอนนักเรียนได้เป็นอย่างดี วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีจำนวนเพียงพอต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะอย่างแท้จริง อีกประการคือ จำนวนของผู้เข้ารับการอบรมมีจำนวนไม่มากหรือน้อยเกินไป ซึ่งส่งผลต่อการดูแลอย่างทั่วถึงของคณะวิทยากรทำให้จัดกลุ่มการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับวารุณีสร้อยอินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญอยู่ในระดับ

มาก และสอดคล้องกับ ดวงตา พูลศิริ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า คณะกรรมการและวิทยากรประเมินด้านปัจจัยนำเข้า มีความคิดเห็นในระดับมาก

1.3 ด้านกระบวนการ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมในกระบวนการฝึกอบรม คณะกรรมการและวิทยากรมีการจัดตารางการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม และบูรณาการหลักสูตรการอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม นอกจากนี้ในการฝึกอบรมยังมีการประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจากวิทยากรมีขั้นตอนในการทำงานที่ชัดเจน มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการประสานงานกันเป็นอย่างดี มีความพร้อมในการดำเนินงาน อีกทั้งเมื่อมีปัญหาก็สามารถแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ วารุณี สร้อยอินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารประเมินด้านกระบวนการของการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ดวงตา พูลศิริ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับเนตรนารี และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด มีความคิดเห็น ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านผลผลิต โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ และทักษะจากการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ ที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือต่อไป อีกทั้งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้สึกพึงพอใจ ที่คณะกรรมการดำเนินงานและคณะวิทยากรมีความเป็นกันเอง มีความเป็นมิตรและกระตือรือร้นในการช่วยเหลือหรือแนะนำผู้เข้ารับการอบรมในเรื่องต่างๆ สร้างความประทับใจและความพึงพอใจให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม จึงทำให้ผลการประเมินด้านผลผลิตดังกล่าว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วารุณี สร้อยอินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารประเมินด้านผลผลิตของการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ดวงตา พูลศิริ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับเนตรนารี และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ผู้เข้ารับการอบรม คือ นายหมู่ลูกเสือ หัวหน้าหมู่เนตรนารี และหัวหน้าหน่วยยุวกาชาด ได้รับความรู้ ทักษะที่เหมาะสมกับภาวะการณ์เป็นผู้นำที่ดี

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินความเหมาะสมด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตของโครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก
2. โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในจังหวัดนครพนม ควรปรับปรุงในด้านปัจจัยนำเข้า

เอกสารอ้างอิง

- ดวงตา พูลศิริ. (2547). การประเมินโครงการฝึกอบรม นายหมู่ลูกเสือ หัวหน้าหมู่เนตรนารี และหัวหน้าหน่วยยุวกาชาด ประจำปีการศึกษา 2547 ของโรงเรียนกุหลาบที่รัฐารามวิทยาคม. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วารุณี สร้อยอินทร์. (2544). การประเมินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญกลุ่มโรงเรียนข้างเผือก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- दनัย แซริม. (2542). ปัญหาการบริหารงานลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมัย กลสิกรรม. (2546). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- Bragg, Ross Andrew. (1996). **The Boy Scout Movement in Canada : Defining Constructs of Masculinity for the Twentieth Century.** Dissertation Abstracts. International.
- Dean, John Isaac. (1993). **Scouting in America.** Dissertation Abstracts International.
- Miller, Richard Owen. (1982). **The New Feudalism : The Origins of the Boy Scout Moment in Edwardian England.** Dissertation Abstracts International.